

De vernieuwde lerarenopleiding aan de hogeschool: een dubbelbeeld

ANDRÉ VERKENS
Departementshoofd
LUC DE DECKER
Opleidingshoofd

Elke minister van onderwijs heeft een zwak voor de lerarenopleiding, wellicht omdat je onderwijsvernieuwing o.m. bekomt door die opleiding nieuwe impulsen te geven. Doorgaans worden die impulsen beperkt tot structurele wijzigingen die de daarbijkomende financiële ondersteuning moeten missen. Tijdens het voorbije decennium werd de tweejarige opleiding omgebouwd tot een driejarige cyclus. Het ging toen voornamelijk om een gevoelige uitbreiding van het stagegedeelte binnen de opleiding; in wezen bleef het curriculum hetzelfde. Met het decreet van 16 april 1996 wordt een 'upgrade' van die driejarige opleiding beoogd.

Na de zomervakantie van 1996 bleef de temperatuur stijgen in de lerarenopleidingen. Immers met ingang van het academiejaar 1997-1998, amper een jaar na de goedkeuring, moest het decreet op de lerarenopleiding en de nascholing gerealiseerd worden. We willen nu geen sterkte/zwakte analyse maken van dat decreet. We zijn nu pas aan de uitbouw van het tweede opleidingsjaar toe; een eerste volledige cyclus met afgestudeerden van deze vernieuwde lerarenopleiding zal pas na het academiejaar 1999-2000 een feit zijn. De realisatie van alle nascholingsinitiatieven, meer bepaald de voortgezette opleidingen, zal nog langer op zich laten wachten. Wel willen we hier aangeven op welke manier het decreet in twee hogescholen - de Katholieke Hogeschool Brussel (KHB) en de Karel de Grote-Hogeschool (KdG), Antwerpen - geïmplementeerd werd. Zoals uit het verhaal zal blijken is dat proces verre van af; zowel structureel als inhoudelijk zullen zich in de nabije toekomst nog wijzigingen en aanpassingen opdringen.

We brengen dit beeld van de vernieuwde lerarenopleiding bewust vanuit het standpunt van twee verschillende hogescholen. Door de regelgeving van 1994 - hogeschooldecreet - is de autonomie van de hogescholen toegenomen. Structuur én opleidingsprogramma worden niet meer opgelegd door de overheid of door een koepelorganisatie. Elke hogeschool kan, binnen de door de wetgever gestelde eisen, zelf een structuur en curriculum ontwikkelen. Wat hier beschreven wordt, kan/zal in een andere hogeschool weer verschillend zijn.

Decretale bakens

De decretale regelgeving bevat wel duidelijke bakens voor de hogescholen. Zo wordt gesteld dat de lerarenopleiding in de hogescholen bestaat uit één cyclus die wordt ingedeeld in drie studiejaren voor de initiële opleidingen voor kleuteronderwijzer, onderwijzer en regent. Vanaf 1-9-1997 wordt de regentaatsopleiding aangeduid als 'initiële opleiding voor leraar secundair onderwijs - groep 1'. De aanvulling 'groep 1' is bedoeld om het onderscheid te maken met de licentiaten, aangeduid met 'groep 2'. Die misschien niet direct handige benamingen beklemtonen wel de geest van het decreet: het gaat in beide om de vorming van leraren met in essentie dezelfde basiscompetenties.

De wetgever bepaalt dat elk studiejaar van een opleiding hoger onderwijs een volume van 60 studiepunten vertegenwoordigt. Dat betekent dat de student in elk studiejaar ten minste 1500 en ten hoogste 1800 uur besteedt aan het volgen van onderwijs- en andere studieactiviteiten. Bij het uitwerken van het studieprogramma kent de hogeschool aan elk vak of opleidingsonderdeel studiepunten toe.

Een studiepunt stemt overeen met 25 á 30 uur studieomvang voor de student. Of een vak op een studieprogramma thuishoort en hoeveel studiepunten er worden aan toegekend wordt bepaald door het opleidingsprofiel dat de hogeschool voor elke opleiding uitwerkt.

